

BELSKÉ NOVINY

Ročník II.

Cena: 8 Sk

Číslo 2/94

FK BELÁ – účastník III. ligy

Horný rad zľava: Ján Svetlovský – hospodár, Dušan Káčer – ved. mužstva, Peter Matko, Ján Kaňa, Jozef Jaroščiak – kapit., Milan Vrabel' – prezident FK, František Plach – tréner, Ing. Tomáš Mariáš – preds. FK, Ján Cabada, Peter Dvorský, Ing. Miloslav Frečka, Miroslav Trnovec. Dolný rad zľava: Jozef Frane, Rudolf Šipčiak, Ján Škorvánek, Milan Vrabel', František Šugár, Pavel Vrabel', Vladimír Macho, Jozef Boháč, Ľubomír Hanuliak, Viktor Jaroščiak. Snímka Mgr. Kamil Muráň

Expertíza a vysvetlenie zrenovovaných symbolov obce:

pečatidla erbu vlajky

(Zásahu na renesancii a renovácii má Obecný úrad na čele so starostom obce Štefanom Cabadajom, Miestne kultúrne stredisko s jej vedúcou Štefániou Belovou a Miestny odbor Matice slovenskej v Beleji.)

BELÁ (okr. Žilina)

Z minulosti obce poznáme iba niekoľko najzákladnejších údajov. Vieme, že najstaršia písomná správa o Beleji je z r. 1378. Vtedy patrila varínskej fare. Od r. 1483 bola Belá súčasťou panstva Strečno. Neskôr patrila panstvu Starý hrad. Významným medzníkom vo vývine obce je rok 1683 – vznik tunajšieho farského kostola. Je totiž zasvätený Márii Magdaléne a táto svätica sa stala aj symbolom obce.

Historický znak Beleji, ktorý tvorí postava Márie Magdalény, nie je neznámy.

Objavil ho M. Klapita a uverejnil už r. 1970. Odtlačok pôvodného obecného pečatidla s Máriou Magdalénou našiel a o štyri roky neskôr publikoval aj J. Fojtík. Ba našiel aj odtlačky dvoch ďalších dovtedy neznámych pečatidiel Beleji. Uzávery objaviteľov o nich nie sú celkom správne.

Je nesporné, že pečatidlo s postavou Márie Magdalény je pôvodným pečatidlom obce. Nevzniká v 18. storočí, ako sa domnievajú obaja spomínaní autori, ale už r. 1683 alebo veľmi krátko po tomto roku. Niet na ňom ani jediný prvok. (Pokračovanie na 2.str.)

Milí spoluobčania, hodovníci, veriaci katolíci i ostatní

Dožívame sa opäť výročia, poznačeného silnou atmosférou obce, no najmä obnovou ducha veriaceho človeka vo farnosti Belá.

Deň 22. júl – je slávne meno sv. Márie Magdalény, našej patrónky a orodovnice za všetkých nás. Ako sa Vám prihovoriť v tento sviatočný čas? Azda pozdravom a to čo najsrdečnejším pre všetkých občanov, deti, mládež, študentov, devy a mládenčov, slobodných i ženatých, ale aj tých v pokročilejšom veku, no najmä starých a chorých, tí si zaslúžia našu najväčšiu úctu, ďalej jednoduchých i vzdelaných, veriacich i tých, ktorí v ťažkom období protináboženského tlaku komunizmu, stratili vieru v Boha a doteraz nenašli odvahu prehodnotiť svoje postoje. Cesta k životu a návrat k Bohu, to nech je hlavná myšlienka belskej púte v tomto roku. Pripomínam, že Boh dal každému človekovi rozum a slobodnú vôľu, teda sa môže sám rozhodnúť ako kráčať ďalej.

Už v minulom čísle BN sme Vás oboznámili, že tradícia belských hodov bude rozšírená na 3 dni. Akoby aj šťastena chcela zvýrazniť toto naše úsilie – trojdňové oslavy, meno Márie Magdalény padlo na piatok, teda začiatok osláv veľkých dní. Okrem oficiálnych osláv s bohatým kultúrnym a športovým programom obraciam Vašu pozornosť k novým symbolom obce, PEČATE, ERBU a ZÁSTAVY, kde dominantnou postavou je sv. Mária Magdaléna. Uctíme si ju všetci, utiekajme sa k nej, veď patrí nám. Chcel by som apelovať na všetkých občanov dobrej vôle, aby sme vytvo-

rili jedno veľké rodinné spoločenstvo s dobrým srdcom, milým úsmevom, vzájomným povzbudzovaním k dobrému konaniu a pomoci bližným.

Myslím si, že všetko sa v Beleji postupne mení, zveľaďuje a keby som tak už dnes mohol povedať, že sa zmenilo aj naše myslenie a skutky pre blaho všetkých, bol by to najcennejší dar Obecnému úradu v Beleji. Z budovy obecného úradu sa stane „biely dom“, nie ako symbol moci, ale služby občanom. Mal by sa stať porozumením každého s každým, poslušnosť, úcty, dôvery a lásky. Pozostatky tvrdého komunistického násillia treba odstrániť do poslednej bodky. Pochopiť súčasnú dobu, znamená odstrániť násillie, (Pokračovanie na 2.str.)

Beliansky kostol (snímka počas renovácie z r. 1911) bol vystavaný v roku 1788 a bol zasvätený sv. Márii Magdaléne a na každé výročie bývajú v Beleji hody.

Expertíza a vysvetlenie zrenovovaných symbolov obce: pečatidla erbu vlajky

(Dokončenie z 1. str.)

ktorý by nám nedovoľoval položiť vznik tohto pečatidla už na koniec 17. storočia. J. Klapita ho datoval do 18. storočia najmä preto, že jeho odtlačok našiel až na dokumente z r. 1855 a charakter pečatného poľa má skutočne všetky prvky 18. storočia. J. Fojtík odtlačok tohto pečatidla našiel na dokumente z 18. storočia, a tak ho logicky do tohto storočia začlenil. Keby sme vďaka novému historickému výskumu nepoznali dátum vzniku belianskeho kostola, ani my by sme vznik tohto pečatidla nedatovali už do r. 1683.

Pôvodné obecne pečatidlo Belej vzniklo teda na konci 17. storočia a zobrazuje patrónku farského kostola Máriu Magdalénu. Kruhový pečatidlo znie: * SIG(illum) . PO(ssessionis) . BELLA. Podľa doterajších výskumov obec toto pečatidlo používala nepretržite od vzniku až do r. 1867. Z tohto roku máme totiž najmladší dokument s jeho odtlačkom. Je isté, že ho obec používala až do začiatku nášho storočia, keď ho z kancelárskej praxe vylúčila nápisová pečiatka s textom: TRENCSÉN VÁRMEGYE BELLA KÖZSÉG * 1906 *.

Dalšie dve pečatidlá, ktoré objavil J. Fojtík a datoval ich tak isto do 18. storočia, majú celkom iný obsah. Spomenutý autor ho opisuje ako „štylizovaný kvetinový ornament“. Menšie pečatidlo má kruhový: SIGIL(um) . P(ossessionis) . BELLA, väčšie pečatidlo: SIG(illum) . P(ossessionis) . BELLA. Je isto prekvapujúce, že menšie pečatidlo má v kruhovise viac písmen ako väčšie.

Medzi vznikom oboch typov pečatidiel nie je veľký časový rozdiel. Presnejší ich vznik odhalia v budúcich výskumoch konkrétne nimi overené dokumenty. Vznik dvoch nových pečatidiel predpokladáme na samom začiatku 18. storočia. Keďže J. Fojtík všetky tri pečatidlá pokladá za súvise, ich rôznych obsah vysvetľuje rozdelením panstva a obce v 18. storočí medzi dvoch zemepánov: Strečno – Starý hrad. Uvidíme, že toto vysvetlenie nie je správne nielen preto, že nie sú celkom súvisiace, ale ako si vysvetlíme, ich obsah nie je ani taký rozdielny, akým sa na prvý pohľad zdá.

Všimnime si teraz iba obsahovú stránku belianskych znakov. Je nezvratné, že na najstaršom obecnom pečatidle je zobrazená Mária Magdaléna, známa hriešnica i kajúcnica. Na pečatidle z konca 17. storočia je zobrazená ešte pred svojím obrátením ako bohato oblečená žena ozdobená šperkmi a v rukaviciach. Toto je jeden bežný typ zobrazovania Márie Magdalény. Na belianskom pečatidle svätica akoby už mala rukavicu iba na ľavej ruke, z pravej akoby ju práve sfahovala.

O Márii Magdaléne je známe, že ako kajúcnica navštívila Krista na večeri u farizeja Šimona. Tu s plačom pristúpila ku Kristovým nohám, zmáčala ich vlastnými slzami, utrela dlhými vlasmi a pomazala voňavou masťou, ktorú mala vo väze. Váza je teda jedným z atribútov Márie Magdalény a zdobená váza je aj obsahom dvoch mladších obecnych pečatidiel. Zdá sa, že Belá používala všetky tri pečatidlá súčasne, uprednostňovala však najstaršie, určite preto, že bolo zrozumiteľnejšie, nakoľko na tomto prvom pečatidle bola Mária Magdaléna zobrazená tak ako na súčasnom pečatidle, ktoré je už v užití Obecného úradu a je doménou starostu obce Štefana Cabadaja.

Dalšie dve pečatidlá, na ktorých bola len samotná váza, vznikli súčasne v 18. storočí a sú dielom jedného kovorytca. Zobrazenie vázy na týchto pečatidlách je preumelkované, aby sa zvýraznila podstata kajúcnickej nádoby. V histórii sa však využívali veľmi málo.

Ak sme teda uvažovali o obnove pečatidla obce Belá, siahli sme po tom, ktoré mali najradšej aj naši predkovia, a ktoré je súčasne najstaršie, pochádzajúce z roku 1683. Je na ňom dlhovlasá Mária Magdaléna s nádobou v náručí, v ktorej má vzácnu masť.

Milí spoluobčania, hodovníci, veriaci katolíci i ostatní

(Dokončenie z 1. str.)

hrubosť, protináboženské konanie zasiat totalitou, vrátenie všetkého, čo občanovi bolo násilne odňaté, rozvíjať súkromné podnikanie a pod. Dosť často počuť vetu ako bolo dobre za komunizmu. Ja sa pýtam: Prečo teda padol, keď bol taký

dobrý? Hľadajte si odpoveď sami.

Vážení spoluobčania? Pozývam Vás na celooobecné oslavy hodov „pútu“. Pravá duchovná obnova ide cez návštevu sv. omše v nedeľu – nezabudnite. Stisk ruky s pozdravom: Pokoj a bratská láska nech je medzi nami – dáva nádej. Štefan Cabadaj, starosta

Na snímke z roku 1938 je J. E. arcibiskup Dr. Karol Kmetko pri sviatosti birmovania. Snímky poskytol Jozef Lipka. -vch-

Pečatidlo samo osebe po formálnej stránke ešte nie je erb. Obec Belá svoj erb nikdy predtým nemala. Snáď preto, že nebolo tej myšlienky a živnej pôdy pre jeho realizáciu. Matica slovenská ako patrón slovenskej kultúry vyzýva k takýmto aktivitám, preto aj MO MS v Belej predniesla túto myšlienku starostovi obce, ktorý ju s nadšením podporil, preto dnes môžeme s hrdosťou vyhlásiť, že obec Belá má svoj ERB a dátum jeho vzniku je máj 1994!!!, hoci námet erbu je z roku 1683.

Erb obce Belá podľa heraldických pravidiel vychádza z pečatidla obce a je jeho obdobou. Používa sa však v inej forme. Belský erb po obsahovej a výtvarnej stránke má tieto znaky a farby: modrý podklad (modrý štít), na ktorom je strieborno (bielo) odetá Mária Magdaléna so zlatou (žltou) zdobenou suknou a pred sebou nesie zlatú (žltú) nádobu (viď prílohu).

Prototyp belského erbu bude visieť zarámovaný v kancelárii starostu obce a ďalší erb na kovovom štíte bude počas tohtoročnej belskej púte umiestnený na budovu Obecného úradu.

K erbu neodmysliteľne patrí vlajka, preto sme sa obrátili na heraldickú komisiu Ministerstva vnútra SR, ktorá nám z erbu navrhla formu a farby belskej vlajky. Dátum vzniku je 9. máj 1994. Naša vlajka teda nie je žiadny výmysel, ale precízne vypracovaná vec, čo potvrdzuje aj list z Ministerstva vnútra (viď priložený list).

Zjednodušíme si výklad formy a farieb zástavy Belej (viď prílohu vlajky). Vlajka Belej má modrú, žltú a bielu farbu. Ony vychádzajú z erbu. Modrú farbu má vlajka preto, lebo erb má modrý štít. Žltú preto, lebo Mária Magdaléna mala zlatú (žltú) nádobu, zlaté vlasy, aj zlatou zdobenú suknú. V konečnom dôsledku biela farba vlajky je odvodená od strieborného (bieleho) odevu svätice.

Rozdelenie vlajky na pruhy a cípy je vecou historickej aj súčasnej heraldiky. (Heraldika je náuka o tvorbe znakov, erbov a pod.)

Historické symboly obce sú teda na svete! Želajme si ich promptné zavedenie do praxe a budme na ne hrdí!

Pripravil predseda MO MS v Belej
MGR. KAMIL MURÁN

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Úsek: Heraldická komisia
Č. j.: HR-153/B-33/94

Bratislava, 9. 5. 1994

Obecný úrad
do rúk pána starostu
013 05 Belá

Vec:
Erb Belej

Heraldická komisia Ministerstva vnútra SR sa oboznámila s návrhom erbu Belej. Konštatovala, že erb vychádza z historickej pečate a tvorí ho v modrom štíte strieborno odetá sv. Mária Magdaléna so zlatými vlasmi a zlatou nádobkou.

Vlajka Belej pozostáva z piatich pruhov vo farbách modrej (1/7), žltej (1/7), bielej (3/7), žltej (1/7) a modrej (1/7). Vlajka je ukončená tromi cípmi.

Symbole Belej sú evidované v Heraldickom registri SR pod signatúrou HR/B-33/94.

PhDr. Peter Kartous, CSc.,
predseda Heraldickej komisie MV SR

Prvý májový deň na Nižných Kamencoch bol krásny. V každom dvore, kde majú súcu dievku postavili mládenčí MÁJ, čím obnovili zašlé májové tradície.

Text a foto: Mgr. Kamil Murán

DEŇ MATIEK

Druhá májová nedeľa – 8. 5., bola od nepamätí zasvätená matkám. Bolo tomu tak aj v Belej, keď pán starosta Štefan Cabadaj pozval do KD všetky matky obce. Zišlo sa ich vyše dvesto tých najmladších, ale i vekove starších.

DEŇ MATIEK – „no najmä prvé slovo „mama“ v každej reči skvie sa, kým trvá život srdca matky. Osmeho mája sme si pripomenuli najdôležitejšie poslanie žien-matiek, no ako som už

spomenul, matkám sme vzdali hold všetci a starosta obce po jeho prejave a po programe obdaroval matky karafiátmi, nákupnou taškou s venovaním obce, bonbonierou i zmrzlinou.

Oslavy spríjemnilo vystúpenie malých škôlkárov s Malou Beliankou. Na malých to bol skutočne „veľký“ výkon. Matky zaujali okrem iného prednes básne Matkine ruky, duo akordeonistiek (Babišová, Belová), a hudobnospevné

pásmo Pri potoku, a Dereš. Keď som na ukončenie osláv položil jednu a tú istú otázku; viacerým ženám-matkám, že ako sa im oslavy pozdávali, znela jednoznačná odpoveď: Takejto pocy sa nám nedostalo za žiadneho režimu, ani za žiadneho predstaviteľa obce. Pri tejto príležitosti využívam aj ja možnosť pogrätulovať všetkým kolegyniam niekdajších školských správ okresov: Lipt. Hrádok, Ilava, D. Kubín, Lipt. Mikuláš a Žilina a z nich menovite pani učiteľku (moju prvú učiteľku) Zorku Šušanikovicu.

Viliam Chlebo,
šéfredaktor

SÚŤAŽ O NAJSTARŠIU SNÍMKU

Archívna snímka terajšieho spolumajiteľa krčmy U KUBÍKA Ľubomíra Šugára je z roku 1938! Zaradili sme ju do súťaže (čakáme ďalšie) o najstaršiu snímku. Hlavný pohľad je na pôvodnú krčmu. Vedľa nej ešte stojí chátrajúca drevenica u Holúbkov a celkom vľavo jeden z prvých najstarších múraníc (krčma u Laščiaka). Celkom vzadu čnie zachovalá drevenička Mgr. Marty Zimenovej. Ostatné drevenice boli asanované a podobný osud čaká aj drevenicu pri krčme zľava!

Škola

Lúč nádeje presvital,
kľúčovou dierkou prelíezal.
Nedajme mu uniknúť,
Boha prosme pobudnúť.

Nebolo už veľa treba,
diagnóza nanič bola.
Suchý strom už umieral.

Hlavu hore, div sa stal!
Rok osemdesiatdeväť nastal!

Začali sa zbíhať z diaľky
rozhádzané smerovky.
Starý smer bol pohodlný,
lež ideál pomýlený.

Daj nám, Bože, mysle zdravej
prerásť skazu
duše nahlodanej.

Osvieť, Pane, mysle tým,
čo vlievajú maličkým
semä lásky Kristovej
bez pretvácky – skutočnej.

Bárs z nich prýšti pravdivá
túžba rozdávať seba.
Seba z viery Kristovej
do detskej křišťálovej.

Školám strojme nový šat,
starého sa treba striasť.
Prosme Otca o radu
uniesť pravý pulz na scénu.

Nemožno len veršovať,
oslavným tirádám priestor dať,
ale sýťme deti pravdou
a láskou každodennou.

Hermína Štrbová

8. máj – Deň matiek

Vážené mamičky, tie najmladšie, mladé i skôr narodené, ale i naše staré mamy, sestry a bratia!

Dovoľte, aby som Vás s úprimnou radosťou čo najsrdečnejšie pozdravil pri dnešnom slávnostnom Dni matiek.

Na matku ako na daryňu nového života sa často pozerá z rôznych uhlov pohľadu. No nech sa hodnotí v akejkoľvek situácii, vždy by to malo byť vysoké ocenenie jej postavenia s najvyššími poctami, akých sa jej môže na tomto svete dostať.

Čo je materstvo? Je to nový život, je to jar v rodine. Bez neho niet života, ani lásky, ani dobrej citovej výchovy, skrátka ničoho. Treba si uvedomiť, že nie je zďaleka všetko dobré a prospešné, čo sa našim deťom dostáva, či už v rodine, ale najmä vo verejnosti, na miestach, ktoré sú pohoršením aj dospelým, nielen deťom. Rodičia, najmä matky, musia svoje deti viesť ku skromnosti, jednoduchosť, poslušnosti a pracovitosti, ale najmä k úcte ku starším a dospelým. Matka musí byť vždy pre svoje deti veľkým vzorom dobra a lásky – musí byť láskavá i prísna, dobrá a spravodlivá, usmievavá i karhajúca.

Na tieto základné a osvedčené výchovné metódy v našich rodinách sa žiaľ v minulosti zabúdalo, ba často sa po nich aj šliapalo. Miesto Dňa matiek, kedy sa mladé mamičky mali vybrať so svojimi deťmi v sprievode po dedine, alebo ihrisku, zahrať sa s nimi, pošantiť, venovať sa im v prírode, bol zavedený MDŽ. Často vyzeral hrozivo, skoro vždy s prehnaným množstvom alkoholu, dobrá nálada, oddanie sa úplnej bezstarostnosti o deti, voľná zábava do neskorej nočných hodín. A výsledok na druhý deň – manželská roztržka, nedôvera, postupné odcudzovanie sa, dosť často aj rozvod. A to

bez ohľadu na deti, ako by ich nebolo, ktoré tak potrebujú svoje matky, snáď tak, ako príroda slnko a vodu.

Treba sa teda vrátiť ku krásnym tradíciám a oslavám Dňa matiek, ktorý vždy býva druhú májovú nedeľu. S plnou vážnosťou a nehou sa venovať malým ratolesťom. Túto tradíciu dnes obnovujeme a chceme ju postupne pripraviť tak, aby bola pre matky, ale najmä deti nezabudnuteľným citovým putom. Tento deň je tu, vieme čo chceme, cieľ je jasný a ja Vás všetkých vyzývam a prosím, aby ste výchovu svojich detí povýšili na najvyšší stupeň v tomto pozemskom svete. Výchova je zložitý proces a veľmi ťažký, veď všetci mladému organizmu cit, lásku, úsmev a spokojnosť, nefalšované priateľstvo k iným deťom, to potrebujú naši malí dnes viac ako soľ.

Žijeme zložitú a pomerne veľmi ťažkú dobu, štátne príspevky – dotácie – sú nenávratne preč, musí nastúpiť skromnosť, jednoduchosť, pracovitost, tolerancia, pochopenie aj druhých, úcta k ľudom-spoluobčanom a zbaviť sa prevárokov, nešvárov, klamstiev a podvodov. Čím skôr sa takéto a podobné neduhy odstránia z našich rodín, do ktorých nás dostaneme z hospodárskej krízy, do ktorej nás priviedol, či sa nám to páči, alebo nie – komunizmus. Nenariekajme, nezúfajme, treba našim najmenším ponúknuť duchovné hodnoty, rozvíjať ich prirodzené nadanie a sklony ku dobrému, užitočnému a ušľachtilemu. Každé dieťa musí mať svoj svet, svoje povinnosti, hry i zábavy, vychádzky, ale najmä prácu a zodpovednosť, na ktorú sa akosi zabudlo. Rodičia často poskytovali svojim deťom aj také veci, ktoré si mohli opatriť samé.

Tu sa našim deťom takéto možnosti ponúkajú, napr. aj využitie tejto miestnosti, samozrejme za určitých podmienok a poriadku. Je zrekonštruovaná, vysunutá javisko, dobré a pohodlné sedenie, nová električka, plynové kúrenie, pohoda. Len sa tu nič z kultúry nedeje, alebo veľmi málo. Toto všetko treba využiť na záujmovú činnosť detí i dospelých.

Myslím si, že to, čo sa vykonalo u nás za krátku dobu života Obecného úradu v Belej, nie je málo. Len niečo pre osvieženie pamäti: zlepšenie služieb, obchodov, malých prevádzok, zriadenie lekárne, zasklievanie, pohrebné služby, športové ihriská – pýcha doliny, okresu i regiónu, dokončenie vodovodu a plynových rozvodov ako aj živíčné povrchy všetkých ciest v obci.

V tom pochopiteľne sa bude v budúcnosti ďalej pokračovať. Zodpovednosti ani roboty sa nebojíme, potrebujeme dobré zákony a finančné zdroje. Práca je stále dosť a ja Vás touto cestou k takejto dobrej spolupráci a pomoci aj dnes vyzývam a volám. Nech už nikdy neplatí, aby slepý viedol slepého, pričom samozrejme nič nenájdu. Žiaľ úrodu možno len tam, kde sa dobre zaseje, nikdy nie tam, kde sa seja nevykoná dôsledne, alebo hľadajme tam, kde sme stratili a svoje si nedajme a cudzie nechcime.

Zbavme sa čím prv nenávisť, upodozrievania, závisť, podajme si ruky a vzájomne si dôverujme.

Pán Boh nám v tom pomáhaj, aby o rok boli naše srdcia preniknuté láskou, radosťou zo života a optimizmom. Želám Vám, aby sa Vám darilo všetko to, čo bude prospešné pre Vaše deti a Vás.

Štefan Cabadaj,
starosta

ANONYMITA

Občas dostávame do redakcie anonymné listy, ktoré by sme vôbec nemuseli čítať, nie to ešte uverejňovať! Zaujala nás kritizovaná piata strana s náboženským nádychom. Anonym tvrdí, že príspevky sú odpísané z inej literatúry, a že ak nie, že tieto všetky patria do iných novín (Katolíckych).

Musím ho sklamať, lebo i druhé tohoročné číslo bude mať náboženské zameranie, nakoľko „hodové“ číslo bude zasvätené patrónke Belej, Márii Magdaléne. Možno, že viete, koľké vyhrážky i urážlivé slová som dostal od „tiež kresťanov“ z celého okresu, keď som v masmédiách kritizoval istú stranu. Pán „XY“, musíte si uvedomiť, že žijeme v obci, kde vyhrala v posledných voľbách strana KDH a tak i funkcionári OÚ, či sa vám to páči, alebo nie, sú z tejto strany. Aj nápisy na centrálnom humne dal OÚ odstrániť i k vašej spokojnosti. Dožadujete sa volebného programu a kritizujete pracovníkov OÚ. Ja žijem v tejto obci od roku 1963, ale dovoľm si tvrdiť (i podľa ústneho podania iných), že toľko roboty neodviedol ani jeden „rich-

tár“ za žiadneho režimu! Hádám by som s vami aj mohol sympatizovať, no nedokážem si odpustiť tú vašu nenávisť k novinám, ktoré (ak ste všetky čísla čítali) chvália i „cudzinci“! O volebnom programe sa píše v každom čísle! BN treba čítať a nie len preze-

rať!!! Anonymita svedčí o nekultúrnosti človeka, ale z rukopisu sa dá identifikovať pravý opak.

Zakončím slovami: Ani vtáča si do svojho hniezda nešpiní...
Viliam Chlebo
šéfredaktor BN

Osobná glosa:

Konkurencia – údel podnikateľa

Ak chcú dvaja podnikatelia dosiahnuť tú istú akciu, podnik, predaj, musia preto tvrdo bojovať, nakoľko je to zákon trhového mechanizmu, na ktorý nabieha naša spoločnosť. Kto je lepší uspíeva. Porazený, ak je inteligentný, by sa nemal hnevať. Ak je niekto lepší, treba mu vzdať hold. Tu neplatí primitivizmus, len seriózne uznanie.

Už 2. rok sa zaujímam o predaj novín a časopisov v Belej, nakoľko mám k novinám ako novinár úzky vzťah. Podarilo sa mi to 1. júla 1994. Pre poštu je to tvrdá konkurencia, nakoľko ja noviny predávam už od 5.30 ráno. V tom istom čase bol v Belej na námestí vybudovaný krásny novinový stánok, ktorý bezспорu na to miesto patrí, ale ja ako podnikateľ vo svojom pláne som už nemohol ustúpiť, nakoľko predaj novín a časopisov som mal presne naplánovaný, a u dodávateľskej firmy som už bol pred dvomi rokmi, (vtedy som ustúpil p. Zingorovi). Dnes prajem konkurencii, nech sa jej darí, lebo má výhodnejšie miesto i pozíciu. Ale napríklad vo Varíne sú až tri novinové stánky a všetky existujú. Ja predovšetkým myslím na svojich zákazníkov a chcem im poskytnúť, čo najrozsiahlejšie služby.

Mgr. Kamil Muráň

NAPÍSAĽI NÁM DO REDAKCIE

Občas uverejňujeme úryvky z listov našich obdivovateľov. Okrem ústnych pochval k vydávaniu nášho magazína vyberáme:

1.: MUDr. Vojtech Magurský Martin.

Dakujeme za obsah Belských novín a prihlasujeme sa za predplatiteľov. Noviny sa nám páčia, články sú zaujímavé. Dobré to vedieš, ako šéfredaktor. Prajeme Tebe i okruhu Tvojich spolupracovníkov veľa zdravia, radosti z práce. To isté zdieľa celá moja rodina.

2.: Ľudmila Józefiová Šurany. 1. list. 5. apríla 1994

Vážený pán Chlebo!

Keď som Vám poslala oznam o Vašej práci v banskobystričskom Sobotníku, nemyslela som, že bude mať tak prekvapivomilé pokračovanie. Spravodaj pre občanov Belej a okolia – teda i pre mňa (veď moje rodné Vrútky sú ešte okolím Belej). Celé noviny som so záujmom prečítala a prišla na 11-tu stranu. Ako vášnivá lúštitelka krížoviek som myslela, že krížovku vylúštim razdva ale oveľa – prečítala som sa. Krížovku som si odkreslila na papier a vpisovala a gumovala a zas vpisovala. Postarali ste sa, aby Veľká noc ňou naozaj bola. Noviny odložím a počas letných prázdnin dám krížovku vylúštiť vnučkám – študentkám, nech si zasúťažia so starou mamou.

Autorovi krížovky za príjemné chvíle počas lúštenia a za precvičenie umu pekne ďakuje

Józefiová

3.: 82-ročná Božena Semanová Bobrovec.

Milá redakcia!

Škoda, že už nemám sil a zdravia. Napísala by som oslavu na Vašu obetavú prácu, v ktorej zasievate ľudskosť, lásku, dobru jedného k druhému. Dobré slovo vytlačené tiež prenikne do srdca a potešuje ľudí.

Veľa elánu do ďalších čísel, aby ste neochabli a vážili si všetkých obetavcov, čo tieto noviny robia.

Vaša teta Semanová

4. Ľudmila Józefiová 2. list z 1. apríla 1994

Šurany, 10. apríla 1994.

Vážený pán Chlebo!

Veľmi pekne Vám ďakujem za nečakané, veľmi milé prekvapenie. Moju radosť len trochu kalia výčitky svedomia, že odmenu mal dostať niekto z lúštitel z Belej. Veď ja som krížovku lúštila z pasie, nechcela som sa zahabiť pred Vami a hlavne musela som ju vylúštiť kvôli sebe, lebo v opačnom prípade by som si musela priznať, že to so mnou ide dolu vodou. Tak pekne ďakujem a považujem sa za dlžníčku Belských novín.

Keď som balíček rozbalila, musela som sa veľmi smiať – že sa konečne zákon schválil na chvíľu unavil a Vy ste mi poslali práve knihu, ktorá sa mi v našom knižkupectve neušla, po ktorej som veľmi túžila, veď ju napísal Laco Zrubec, zo Šurian, ktorého mamu i sestry som poznala a mnoho vecí som od neho čítala, len práve nie Gýmešský hárem. A Gýmeš – Jelenec nie je ďaleko od Šurian, v r. 73, keď som bola ešte zamestnaná som v Jelenci bola na 3-dňovom školení. Uistujem Vás, že dar Belských novín si veľmi cením, knihu je radosť čítať a budem ju starostlivo opatrovať.

Hneď som sa vnučke pochválila, že tajnička bola správna. Bývame v domoch vedľa seba a ona hneď ma požiadala, aby som jej dala Belské noviny, že ju ide tiež lúštiť. Tak som jej nakreslila pár krížoviek. Večer mi niekto búchal na dvere. Bola to synova manželka a veselo mi hovorila, že vnučka síce tajničku nevedela vylúštiť, ale že ona ju po príchode z práce vylúštila a hneď mi povedala jej správne znenie. Musela som pravdivo priznať, že ma pretromfla, lebo mne lúštenie tajničky trvalo dlhšie ako jej, ale hlavne som obdivovala jej zdravú rivalitu, lebo z práce chodí domov až o 17-hodine, kde ju vždy čakajú domáce práce – ale krížovka zvíťazila. Dovoľujem si Vám priložiť brožúrku o Šuranoch, ktorá vyšla pred piatimi rokmi z príležitosti jubilea Šurian. Niečo v nej už nie je pravda, napr. mlyn po jej vydaní o 5 mesiacov zhorel a vňom 7 ľudí, Elitex, veľká továrňa na pradiarenské stroje už väčšinu zamestnancov prepustil, ale možno sa pri jej prezeraní nebudete nudiť, uvidíte v brožúrke Venušu, ktorá je na dvojkorunáčke, Žofiu Bošňákovú, ktorá je blízko Vás v Tepličke. Vy, pán šéfredaktor, iste nepotrebuje moje námety, ale jeden, ako Vaša dlžníčka by som sa Vám odvážila predložiť. Čo keby ste raz dali za úlohu čitateľom, aby zaslali zoznam slovenských – bolo by treba zdôrazniť – SLOVENSKÝCH slov, začínajúcich sa na písmeno E a sľúbiť lákavú vecnú odmenu – hoci i farebný televízor tomu, kto uvedie najväčší počet slov. Bol by to samozrejme žart – odmenu by ne získal nikto, lebo slovenčina má len jediné slovo začínajúce sa písmenom E a to slovo „EŠTE“ Viac slovenských slov začínajúcich sa písmenom E neexistuje.

Slová napr. elegantný, elektrina, energický, elipsa, ekonomika, egreš, extra, sú všetko cudzie slová – nie slovenského pôvodu.

„Ešte“ raz Vám ďakujem a pekne Vás pozhruvujem

JÓZEFFIOVÁ

PLAČÚCI POTOK!

Plačú ľudia v Chorvátsku, Bosne, Hercegovine, Rusku, krajinách Ázie a Afriky a skoro na celom svete. Plačú pre vojnové konflikty, zabíja brat brata, zabíjajú sa občania susedných miest, obcí, ulíc, iného vierovyznania. Prečo?

Prečo ale plače potok? Potok tečúci cez našu obec pekne vybudovaný? Veď v rodinných domoch je vidieť v obývačkách hlboké kreslá, farebné televízory, vybavené vyobkladané predsiene upravené priedomia, vydláždené chodníky, autá a vyasfaltované ulice a uličky. Toto všetko povzbudzuje a teší.

Ale nechcem písať o príbytkoch, chcem sa dotknúť úrovne okolia – mimo svojej ohrady, za plotom.

Pozrite sa na obecný potok Belianku, Nigrob, Račnicu alebo riekú Varínku. Ich znečisťovanie nerobí dobré meno nám občanom, keď tam vidíte či v potoku alebo vo vrbínach staré pece – šporáky, kotle, rôzne domáce už nepotrebné predmety, fľaše z umelej hmoty, fľaše od stolového oleja, fľaše od motorových olejov...

Nie je to na chválu, keď návštevníci našej obce vidia či už za kultúrnym domom Nigrobe alebo na hornom konci v potoku obce vyhodené domáce predmety.

Vlani Obecný úrad v Belej spolu so Zbernými surovinami Žilina zriadil výkup starého nepotrebného železa, fľaš od oleja, fľaš netypizovaných, ktoré v obchode nevymenia, fľaš od zavaranín.

Doma si urobíte poriadok a ešte za každé odovzdané množstvo šrotu bude vám zaplatené. A 10,- 20,- alebo i 200,- Sk je teraz v domácnosti dobrých.

Ak sa vám zdá dlhá cesta na začiatok Jám, tak na krátkych úsekoch sú rozmiestnené kontajnery rôznych typov a veľkostí. Tieto sa po zaplnení pravidelne odvádzajú a vyprázdňujú na skládku.

Nedoporučuje sa do týchto odpadových kontajnerov dávať noviny, časopisy, papier, sklo farebné alebo biele.

Nezapaľujte obsah kontajnerov.

Chcem pri tejto príležitosti vyzvať k úprave plačúceho potoka členov či poslancov obecného zastupiteľstva, matičiarov, poľovníkov, športovcov, dôchodcov invalidov, požiarnikov a členov hnutí a strán. A nie len potoka. Čo vy nato?

Jaroslav Bosík

Pozn. red.: Aj keď o riekach v Belej sme už písali, skladba rovnomenného príspevku si to znova vyžaduje.

– red. –

1. jún – MDD, alebo DETI DEŤOM

Medzinárodný deň detí oslávili v Belej naozaj medzinárodne. Hudobno-tanečný program súboru PÁNTLIKA zavítal do Belej z Maďarska, zo slovenskej dediny Santov. Keďže mali asi hodinové meškanie, programu sa ujala Malá Belianka. Ešte predtým riaditeľka MKS v Belej Štefánia Belová popriala deťom k ich sviatku všetko najlepšie a ujala sa moderovania. Sólistami v hre na husliach bola Janka Brhelová a na akordeón Janka Babišová. Potom nasledovali

scénky a pásma: Dereš, Dedko, Pri potoku...

Z maďarsko-slovenského súboru Pántlika vystúpili tanečníci so slovenskými tancami z Békešskej župy, ktorých doprevádzala ľudová kapela Moha. Videli sme tiež archaické maďarské tance, ktoré sa tancovali na otrubových báloch v Šomodí. Tanec Bursa bol tancom tirpákov, t. j. Slovákov žijúcich na okolí Nyíregyháze. Zaujali i verbung priadkový, ktorý predviedla dievčenská skupina z Pišperku z Novohradskej župy. „Sarku

raz“ mal názov zemplínsky kruhový verbung a pomalý a rezký fľaškový tanec. Zatlieskali sme priadkovej hre a tancu so stoličkami. Keďže aplauzu nebolo konca-kraja, ako dodatok predviedol zmiešaný súbor „dospelákov“ a deti zvyky ich slovenskej obce „Blažiju“, ktorá bola jedinou možnosťou mladých na tanec.

Utkveli všetkým v pamäti pre nás už zabudnuté slovenské pesničky ako: Cez zelené žitečko, Keď Janička (Jánošíka) verbovali, Keď Janička zabili, na tri trúbky trúbili, Keď som chodil do školy a iné.

Kultúrny program slovenských detí z Belej a slovenských detí zo Santova v Maďarsku zorganizoval OÚ a MKS v Belej pri príležitosti MDD. Skončil tohtoročný deň detí v očakávaní na ďalší v roku 1995!

Viliam Chlebo

V susednej Terchovej bol vysvätený za kňaza Róbert Hanuliak v poradí štvrtý z tejto obce (na obr. prijíma krásne gratulácie). Bezosporu je to udalosť, ktorá si zasluhuje našu pozornosť, nakoľko sa na tejto akcii zúčastnil aj starosta obce Belá Štefan Cabada a mnohí občania Belej. Nás môže tešiť, že onedlho takáto udalosť sa udeje aj v Belej, lebo v kňazskom seminári študuje náš spoluobčan Peter Korenčiak, ktorý nie je menej šikovnejší, než ten na obrázku.

Text a foto: Mgr. Kamil Muráň

ÚSPEŠNÝ PODNIKATEĽ

Len nedávno sme písali o podnikateľskom úsilí a obchode Pod Hôrkou. A už je tu ďalšia predajňa s miešaným a potravinárskym tovarom. Majiteľom predajne pri OÚ je bývalý učiteľ Mgr. Kamil Muráň. Vedúcou predajne (bývalý Zelovoc) je Janka Franková, Helenka Dalizsová a Sidónia Žideková. Zdá sa, že i tento potravinár-

sky obchod je najviac navštevovaný zákazníkmi. Predajňu otvoril na MDD, t. j. prvého júna, sám majiteľ, ktorý ponúka prvým návštevníkom-kupujúcim i občerstvenie. Keďže majiteľ je i predsedom MO MS a zástupcom šéfredaktora BN, želáme mu i s OÚ v Belej dlhú výdrž dobrých zákazníkov. red.

ANDER V BELEJ

Vyše 200 (221) návštevníkov v Belej sledovalo zábavné vystúpenie ANDERA z Košíc spolu s malou dychovou hudbou Galánečka z Moravy. Kapelníkom je baskrídlovár Kamil Barták, hráčom na trúbku Zdeněk Odehnal, na tubu Roman Božík, harmonikár Aleš Podáňal a speváčka Alena Konečná.

Aj keď moravská speváčka mala v repertoári prevažne slovenské pesničky, so slovenskými textami si dokonale poradila. A to platí i o východoslovenskom nárečí!

Nemôžeme však pochopiť medzinárodné obsadenie. Ján Pisančin (ANDER) je z Košíc, jeho menežmen Jozef Sliva z Dechtíc pri Trnave a ostatní od Kyjova! Natíska sa otázka, či sa na Slovensku nenájde taká dychovka?! Nájsť by sa hádam aj našla, ale slovenská agentúra by ich asi nemohla finančne ohodnocovať. A tak na Slovákoch zasa zarábajú Česi, lebo vedia ako vyviesť kultúru z krízy.

Viliam Chlebo

KLUB UČITEĽOV-DÔCHODCOV V BELEJ

Na návrh Školskej správy v Žiline bude utvorený po vzore Klubu učiteľov-dôchodcov v Žiline, Bytči, Rajci, ďalší klub pre oblasť Terchová, Belá, Teplice, Varín s príslušnými školami. Zakladajúcich členov v Belej privítal riaditeľ školy Ján Kubáň, ktorý predstavil prípravný výbor v zložení Elena Kubalová, Stanislav Staňo, riad. ZŠ D. Tižina a Ján Osadský, predseda Klubu dôchodcov zo Žiliny. Ten oboznámil s plánmi a prognózami začínajúceho klubu v jeho prvých krokoch činnosti.

Učitelia-dôchodcovia so sídlom v Belej sa budú schádzať raz v mesiaci

V nedeľu 3. júla 1994 bolo v Terchovej slávnostné uvedenie básnického knižného debutu Mgr. Kamila Muráňa: STRPATÝ CHLAPEC. Slávnostné uvedenie bolo spojené s autogramiádou.

-vch-

a to prvú stredu o 14.00 hod. vždy na inej škole nášho regiónu. Do pripravovaného výboru boli navrhnutí „všetci“ muži (traja) a to: Jozef Vrábel, Rudolf Višňovský a Viliam Chlebo, ktorých doplnia dve členky na voľbe výboru v septembri v Škole prírody v Terchovej u Repáňov, kde je riaditeľom Ján Kačáni. Tu sa vypra-

cuje tiež plán práce činnosti na jednoročné obdobie.

Želáme novozaloženému Klubu dôchodcov učiteľov v Belej príjemné chvíle staroby. K blahoželaniam sa pripája redakcia Cieľ, Školská správa s riaditeľom Jánom Hojom, Ján Kubáň, riaditeľ ZŠ v Belej a za výbor:

Viliam Chlebo

PRVÁ SLOVENKA Z BELEJ

Po niekoľkých úspešných castingoch sme o celoslovenskej víťazke písali v 1. č. BN. Teraz dopĺňujeme, že Mária Šugárová (učiteľka), je víťazkou, t. j. najlepšou modelkou Slovenska 1994. Budeme o nej písať po príchode z celosvetovej súťaže The Miss Model of the World, ktorá sa uskutoční v Istanbuli (Turecko). Blahoželáme a držíme palce k ďalšiemu celosvetovému úspechu.

Redakcia

Pozn. redakcie: Pri návšteve sme sa od jej otca, Jozefa Šugára, zástupcu riad. školy, dozvedeli, že dcéra pred nástupom do Turecka vážnejšie ochorela. Škoda. Držali sme jej palce. red.

PRANOSTIKY OD JARI PO LETO

1. marca:

Hrehor ešte bradou trasieva

Na sv. Gregora, idú ľady do mora.

O Gregore leňoch sedliak, čo neorie.

19. marca:

Jozef mosty stavia, Ďuro ich do poľa vyháňa

Na Jozefa ide vdovicin pluh zo dvora.

25. marca:

Panna Mária zo zásterky lastovičky vypúšťa.

24. apríla:

Čo do Dzura narastie, to po Dzure skape.

Ďuro, krivý čaptáň.

Ďuro všetkých z izby von do poľa vyženie.

O Dzure už tráva bude rásť, čo by si ju hámkom pral do zeme.

Za koľko žaby krkajú pred Dzurom, za toľko týždňov po ňom budú mĺčať.

25. apríla:

Na Marka má sa už vrana do oziminy schovať.

12.-14. mája:

Pankrác, Servác, Bonifác - traja ľadoví mužovia.

15. mája:

Žofia víno vypíja.

25. mája:

Na Urbanov deň utekaj siať len.

Po sv. Urbanu mráz neškodí džbánu.

Urban ešte niekedy bradou pokýve.

Dokiaľ Urban z pece nezlezie, nebude teplo.

Do Duchu nespúšťaj kozucha a po Duchu pripáš si ho k bruchu.

8. jún:

Medardova kvapka štyridsať dní kvapká.

24. jún:

Do Jána do brucha jama.

Duch popráva oziminy a sv. Ján jariny.

Za koľko dní pred Jánom kukučka kuká, za koľko bude kukať po Jáne.

29. jún:

Na Petra Pavla seje pán boh prvé hribiky.

Peter a Pavel pretrhne žitám korene.

Zobieral: -vch-

poCHLEBOvačky

- Cesta strachu je nebezpečná. Myš sa bojí mačky, mačka psa, pes pána, pán svojej panej a pani myšky.

- Nemám nič proti hlupákovi, len nechápem, prečo musia byť na najvyšších postoch?

- Belá nemá more, preto nemá ani more problémov.

- Že prišiel občan z Belej pracovať do Čiech, je známa vec, ale že Čech pracuje hocikde na Slovensku, to je smutná irónia.

- Ako asesor na súde viem, že v base sedia a majú sa dobre ako prasatá v žite mnohí jedinci. Jeden zabil svoju svokru uterákom, v ktorom bola zabalená žehlička, druhý znásilnil za bieleho dňa prostitútku.

- Kvôli drahému benzínu naše autá budú ťahať už len kone.

- Chovajú pštrosa iba preto, aby sa chválili najväčším vtákom na okolí.

-vch-

Tvarohová torta.

100 g masla (Hera), 120 g prášk. cukru, 1 vanilkový cukor, 2 žltky, 250 g tvarohu, 1 vanilkový pudíng, 2,5 dcl mlieka na uvarenie pudíngu, 2 balíčky piškót, 1 fľaša kompótu, šľahačka na zdobenie.

Maslo, prášk. cukor, vanilkový cukor a žltky vyšľaháme, pridáme pretretý tvaroh, uvarený a vychladnutý pudíng

háme smotanú a opäť ľahko premiešame. Do tortovej formy dáme oblátku (najlepšie okrúhlu), vylejeme na ňu zmes, na vrch dáme druhú oblátku. Hotové dáme do mrazničky na 24 hod. Krájame ako tortové rezy.

Miroslava Chlebová

Japonské rezy

Cesto: 6 vajčiek, 120 g prášk. cukru,

Na horúce
letné dni

- Nepečené dobroty z chladničky.

a dobre vymiešame. Piškóty navlhčíme v sirupe z kompótu a poukladáme na dno tortovej formy. Na piškóty dáme časť tvarohového krému, na to poukladáme ovocie. Vrstvy takto dávame až po okraj tortovej formy. Hotovú tortu dáme na niekoľko hodín do chladničky. Pred podávaním ozdobíme šľahačkou.

Nepečený krémeš

3 balíčky Marína keksov, 1 l mlieka, 4 zlaté klasy, 250 g kryštálového cukru, 8 bielkov, 2 šľahačky, 4 lyžice prášk. cukru, strúhaná čokoláda, alebo granko.

Keksy uložíme vypuklou stranou na dno hlbokého plechu. Z mlieka, zlatých klasov a cukru uvaríme hustú kašu. Do teplej kaše vmiešame tuhý sneh z bielkov, premiešame a vylejeme na keksy. Necháme vychladnúť. Ušľaháme šľahačku, pridáme cukor. Ak chceme mať šľahačku tuhšiu, tak ju predtým prevaríme a vychladnutú šľaháme až na druhý deň. Šľahačku natrieme na pudíngovú hmotu a necháme stuhnúť v chladničke. Celý krémeš posypeme strúhanou čokoládou, alebo grankom a krájame na kocky.

Ruská zmrzlina

4 vajcia, 4 lyžice prášk. cukru, 1 vanilkový cukor, 1 šľahačková smotana, 2 tortové oblátky.

Žltky vymiešame s cukrom do peny aj s vanilkovým cukrom. Pridáme sneh z bielkov a zľahka zamiešame. Vyšľa-

120 g hrubej múky, 1/4 balíčka prášku do pečiva, tuk, múka na plech.

Plinka: 0,5 l mlieka, 120 g kryšt. cukru, 80 g hrubej múky, 4 žltky, marhuľový kompót, 4 bielka, 120 g prášk. cukru.

Z bielkov ušľaháme tuhý sneh, pridáme cukor, a znova do tuha ušľaháme. Potom pridáme žltky a prešľaháme, nakoniec primiešame preosiatu múku s práškom do pečiva. Plech vymastíme, vysypeme múkou, nalejeme naň cesto a upečieme.

Na vychladnuté cesto poukladáme marhule šupkou hore, na marhule rozotrieme teplý krém, potrieme tuhým bielkovým snehom a vložíme do rúry na chvíľu zapieť.

Krém: V mlieku rozmiešame cukor, múku a za stáleho miešania uvaríme do zhutnutia, odstavíme a vŕháme žltky.

Pena: Bielky s prášk. cukrom vyšľaháme do tuha.

Egrešový koláč

20 dkg smetolu

30 dkg prášk. cukru

3 celé vajcia

vymiešame do peny

Pridáme 30 dkg polohrubej výberovej múky, 1 kávovú lyžičku sódy bikarbóny, 2 lyžice kakaa. Vymiešame a pridáme 7 dcl fľašu egrešov aj so šťavou. Upečieme na vymastenom a múkou vysypanom plechu. Upečený koláč posypeme cukrom alebo polejeme čokoládovou polevou.

Dobrá chuť!

Mária Majerová

TEST ♦ TEST ♦ TEST ♦ TEST ♦ TEST ♦ TEST ♦ TEST

Akú máte povahu?

Dnešný test je určený ženám. Vychádza z toho, že podľa vzťahu k móde, obliekaniu je možné určiť niektoré povahové vlastnosti. Skúste sa otestovať a tak zistiť čo sa vo vás skrýva, aké máte kladné, či záporné vlastnosti.

1. Vaším obľúbeným oblečením je: kostým - 2 body, sukňa s blúzkou, či svetříkom - 1 bod, šaty - 3 body.

2. Na módný výstrelok reagujete tak, že: si ho hneď zadovážite - 5 bodov, ho odsudzujete - 0 bodov, si ho obliečate len vtedy, ak vám pristane - 3 body.

3. Myslíte si, že váš štýl obliekania je: klasický - 0

bodov, športový - 3 body, módný - 5 bodov, extravagantný - 7 bodov.

4. Vašou obľúbenou farbou je farba: červená - 3 body, biela - 2 body, sivá - 0 bodov.

5. Módné časopisy si kupujete: pravidelne - 3 body, raz za dlhší čas - 2 body, nekupujem si - 1 bod.

6. Viete si dobre farebne zladíť celkové oblečenie? Áno - 5 bodov, niekedy - 3 body, nie - 1 bod.

7. Doma si vo voľnom čase obliekate: domáce oblečenie - 5 bodov, džínsy a tričko - 3 body, hocičo - 0 bodov.

8. Aké nosíte šperky? Len zo zlata alebo zo striebra - 3 body, bižutériu - 5 bodov, nenosím žiadne šperky - 0 bodov.

9. Vaším obľúbeným vzorom na látke je: kocka - 5 bodov, kvetinový vzor - 7 bodov, pásiky - 3 body, drobný geometrický vzor - 1 bod, dávate prednosť jednofarebným materiálom - 0 bodov.

10. Viete si niečo sama ušit alebo upliesť: áno - 3 body, nie - 0 bodov.

HODNOTENIE

Počet od 3 do 11 bodov: Máte rada pokoj a rovnováhu. Osobitný dôraz kladiete na vonkajšiu formu styku s ľuďmi. Ťažko nadväzujete kontakt s ľuďmi, ak si však niekto získa vašu náklonnosť, je to nadiho. Je na vás spoľahnúť.

Počet od 12 do 22 bodov: Ste náladová. Bez nejakej zvláštnych dôvodov ste raz veselá, inokedy smutná. Ste rýchla a šikovná. Niekedy však meníte ľahko svoje názory.

Počet od 23 do 33 bodov: Dobré sa znáť so spolupracovníkmi a priateľmi, a aj oni sa cítia vo vašej spoločnosti dobre. Ste dobrosrdečná, pokojná, no dokážete aj rýchlo reagovať. Ľudia vám dôverujú.

Počet 34 bodov a viac: Ľahko sa nadchnete pre nejakú vec, no zase rýchlo stratíte záujem. Ste veľmi citlivá. Svoje city a pocity neviete skrývať. -hd-

PRE ZÁHRADKÁROV

JOZEF HURTEK

Letné štepenie kôstkovín

Pri rozmnožovaní kôstkovín využívame hlavne štepenie, pod ktorým rozumieme očkovanie i vrúbľovanie.

Pri očkovaní podpníky očkujeme spravidla 50 až 100 mm nad úrovňou pôdy. Silnejšie podpníky môžeme očkovať vo výške koruny. Uvedené zásady platia pre staršie podpníky.

Pri preštiepovaní stromov kôstkovitých ovocných druhov, kedy je žiadúce štepiť do dvojročného, trojročného, prípadne i staršieho dreva, nachádza uplatnenie vrúbľovanie. Vrúbľuje-

me obyčajne koncom augusta a začiatkom septembra, prípadne i neskôr.

V tomto prípade je prvoradou úlohou zaobstaranie kvalitných vrúbľov. Na strome z ktorého mienime brať vrúbľe, vykonáme najprv dôkladnú prehliadku jeho zdravotného stavu.

Na vrúbľe sú vhodné iba zdravé a primerane hrubé letorasty. Bujné letorasty, tzv. „vlky“ vyrastajúce zo starého dreva, alebo nerodiaceho stromu neberieme.

Z odrezaných letorastov odstránime všetky listy, neponecháme ani časti listových stopiek. Vrchnú, nevyzretú časť letorastu, ako aj

spodnú časť s nedokonale vyvinutými púčikmi odrezáme.

Takto pripravené výhonky zabalíme do mokrej handry, v ktorej ich uchováme i počas vlastného štepenia.

Na konári, ktorý chceme preštiepiť, urobíme najprv „T“ zárez. Kôru odchlipíme ako pri očkovaní. Na vrúbľi naproti očku urobíme jednoduchý šikmý rez, ako pri spojovaní. Takto pripravený vrúbľ zasuníme do zárezu pod odchlipnutú kôru a pevne ho uviažeme motúzom alebo páskou z PVC. Miesto štepenia dôkladne natrieme voskom. Nesmieme zabúdať na zatretie rany nad vrchným očkom vrúbľa. Kvalitu zatretia po jednom až dvoch dňoch prekontrolujeme a podľa potreby opravíme.

Takto nasadený vrúbľ do konca vegetácie v prípa-

de ujatia prirastie, ale nevypučí. V nasledujúcom roku na jar jemným zárezom do vrúbľa zistíme, či je živý. Keď je vrúbľ živý, materský konár nad vrúbľom odrezáme.

Letné vrúbľovanie je jednoduchý spôsob vegetatívneho rozmnožovania, aby mu pestovatelia venovali viac pozornosti.

Rozmnožovanie okrasných drevín

Okrasné dreviny sa najčastejšie rozmnožujú odrezkami. Pri rozmnožovaní zdrevnatenými odrezkami sa používajú jednoročné vyzreté výhonky, ktoré sa rozrežú na odrezky dlhé 20–25 cm. Spodný rez sa urobí blízko pod púčikom, horný trochu vyššie nad púčikom. Na odrezku sa ponechajú dva horné púčiky, ostatné sa môžu odstrániť. Odrezky narezané koncom augusta a začiatkom septembra sa zasadia ihneď na pripravené miesto.

Koncom augusta a začiatkom septembra striháme okrasné ihličnany.

PRE CHOVATEĽOV

JOZEF HURTEK

Až do konca júla prebieha druhé plznutie králikov uliahnutých v marci. Pohyb v priestoroch ustajňovacích priestoroch a kŕmenie kvalitnými krmivami dávajú predpoklady úspešného priebehu plznutia. Lesklá a pružná srst je známkou dobrého zdravotného stavu a kondície. V júli odstavujeme mláďatá uliahnuté v júni, ak dosiahli vek šesť

týždňov, keď chceme od jednej samice získať štyri vrhy do roka. Pri plnohodnotnom kŕmení mladých králikov už nehrozia ťažkosti vyplývajúce z nedostatku výživy. Z dlhodobých skúseností mnohých chovateľov vyplýva, že pri odstavovaní je najvýhodnejšie odmláďať odoberať matku a mláďatá ponechať v pôvodnej klietke.

Perličky zo školských písaniek

● Ortuť je veľmi citlivá na horúčku, a preto sa používa na meranie nemoci.

● Aby sme si mohli ráno a večer umývať ruky, musíme ich mať čisté.

● Koralové útesy sa skladajú z kostier koralovcov, ktoré vznikli následkom hladu.

● Mesiac je ušľachtilou planétou, ktorá je vždy obrátená prednou časťou k Zemi.

● Očná zrenička je nástroj, ktorý sa vo dne zmenšuje a v noci zväčšuje.

● Naša učiteľka sa mi páči, lebo má štvorhrannú ceruzku.

● Zubor je staré, predvojnové zviera.

● Zlodej je človek, ktorého sa najviac boja bohatí.

● Nemohol zaspáť, preto zhltnú niekoľko silných práškov. Ráno sa zobudil mŕtvy.

● Nemohol pokračovať v ceste, lebo mu chýbalo piate koleso na voze.

● Keď je v horách lejak, vtedy prší.

● Nerád lietam lietadlom, lebo som ešte nikdy neletel.

● Atmosféra leží blízko troposféry a siaha zhora nadol.

● Dážďovka sa skladá z ústneho otvoru a zadnej časti tela.

● Hodiny poznáme: visiace, stojace, ležiace a chodiace.

● Kolumbus prosil kráľa o lodstvo, lebo sa chcel vybrať na cestu, aby objavil Ameriku.

(ák)

Viete, že...

● Hlávkový šalát uchováme dlhšie svieži, ak ho do chladničky vložíme zabalený v novinovom papieri, a nie v igelitovom vrecku.

● Mrkva bude mať lepšiu chuť, ak do vody na varenie vložíme aj kúsok masla.

● Citróny dajú viac šťavy, ak ich pred použitím vložíme na štvrt hodiny do teplej vody.

● Ak rozkrojíme citrón a hneď ho nepoužijeme, narežeme ho na kolieska, posypeme cukrom a prikryjeme pohárom. Udrží sa dlho svieži.

● Prívarky zo zeleniny budú chutnejšie, keď ich uvaríme vo vývare z kostí. Ak nemáme kosti, rozpustíme vo vode kocku Masoxu.

● Presolené prívarky alebo polievky zachránime, ak do nich vložíme očistené surové zemiaky. Keď sa uvaria a nasajú soľ, vyberieme ich.

● Štipľavú cibuľu vložíme pred krájaním na krátky čas do studenej vody, aby nám pri krájaní neslízili oči.

● Keď upražíme viac cibulky, ako spotrebujeme, vložíme zvyšok do chladničky, do nádoby zabalenej v alobale. Neskôr ju môžeme využiť pri príprave ďalšieho jedla.

● Pach cibule odstránime z rúk tak, že si ich umyjeme v slanej octovej vode.

● Ak nechceme, aby nám prasknuté vajčisko pri varení vytieklo, vložíme ho do vriacej, dobre osolenej vody.

● Varené vajčisko ľahšie ošúpeme, ak ich vložíme do osolenej vody a po dovarení ponoríme na chvíľu do studenej vody.

● Ak chceme šalát a karfiol zbaviť drobného hmyzu, ponoríme ho pred úpravou na chvíľu do slanej vody.

● Aby špenát nestratil peknú zelenú farbu, varíme ho krátko – spočiatku odokrytý – vo väčšom množstve slanej vody.

● Ak chceme uchovať karfiol aj po uvarení peknú bielu farbu, pridáme do vody, v ktorej ho budeme variť, trochu mlieka alebo citrónovej šťavy.

● Zeler si zachová peknú bielu farbu, ak ho dáme variť do vriacej vody, kde sme pridali pár kvapiek octu.

● Zvädnutú zeleninu občerstvíme, keď ju vložíme do studenej vody, do ktorej pridáme trochu octu.

● Ak umytý a pokrájaný kôpor natlačíme do pohára, zalejeme octom, zaviažeme celofánom, môžeme ho používať po celý rok. Iba ocot treba dolievať.

● Ak chceme, aby zelenina (kel, kapusta, karfiol) stratili svoju intenzívnu vôňu, počas varenia ich na chvíľu odkryjeme. (em)

20 drobných rád

● Čerstvý chlieb možno ľahšie krájať zohriatym nožom.

● Šľahačka bude výdatnejšia a nie taká masťná, keď pred šľahaním pridáme do smotany jeden vaječný bielok.

● Do zaschnutej horčice primiešame trochu octu, oleja a cukru.

● Hydinu a bravčové mäso upečieme chrumkavejšie, keď ich viac ráz potrieme pivom.

● Horúci pudíng ihneď posypeme práškovým cukrom – povrch zostane jemný a lesklý.

● Rôzne kuchynské pачy si z rúk odstraňujeme tak, že si ich potrieme soľou a opláchneme tečúcou vodou.

● Syr sa pod skleneným zvonom nevy-suší, keď tam priložíme aj kocku cukru.

● Stvrdnutý syr vložíme do čerstvého mlieka. Opäť bude mäkký a chutný.

● Broskyne a rajčiny možno ľahko olúpať, keď ich na okamih vložíme do horúcej vody.

● Prekrojený citrón položíme rozrezanou časťou do tanierika s práškovým cukrom, tak zostane čerstvý aj štrnásť dní.

● Pach po rybách odstraňujeme z rúk tak, že si ich natrieme citrónovou alebo rajčinovou šťavou.

● Tvrdé mäso zmäkne, keď ho polejeme pohárom koňaku. Na chuť mäsa to nepôsobí.

● Zelený hrášok si uchová peknú farbu, keď ho varíme v mierne ocukrovanej vode.

● Maslo možno ľahko vybrať z papiera, keď ho najprv ponoríme do studenej vody.

● Zvyšný vaječný žltok uchováme dlhší čas čerstvý, keď ho vložíme do šálky so studenou vodou.

● Prasknuté vajčisko pri varení nevytečú, keď do vody pridáme trochu octu.

● Karfiol si zachová peknú bielu farbu, keď ho varíme vo vode s trochu octu.

● Slzy sú pri krájaní cibule zbytočné: cibuľu vopred navličíme a nôž ponoríme do studenej vody.

● Mäkké rajčiny možno ľahšie krájať, keď ich predtým na nejaký čas vložíme do studenej vody.

● V presolenej omáčke prevaríme krahiec chleba – slaná chuť sa zmierni. –n–

Aforizmy

– Prečo sa zdržali maďarskí poslanci hlasovania za tabuľový zákon? Keby ho schválili nemohli by sa sťažovať do rady Európy.

– Nedotýkajte sa vedenia, je opojené mocou.

– Sme jediným štátom Európy, čo má najmenej Cigánov. Oni sa striedajú vo vláde a tých druhých sme premenovali na Rómov.

Erotoaforizmus

Načo mi je Tuti-fruti keď v posteli to lepšie chutí.

Archimedov zákon – HZDS

Súdrh tlačiaci sa vlastnou váhou do koryta, je vytlačaný opozíciou z koryta von!

Skratky politických strán

KDH – Komunisti do hrobu.
SNS – Strana nahnevaných Slovákov.
DS – Demokrati storočia.
SNJ – Snem neustále jačí.
SZS – Snem zapredaných Slovákov.
SDL – Strana demokratického lavírovania.

Peter Mažgút

Pacient v nemocnici nemôže zaspáť tak si nahlas počíta.

Sestrička ho príde upozorniť:

Dedo, nemôžete si počítať potichu? Rušíte spolupacientov.

... A môžem je zato, že slabo počujem?!

J. Kasáková

O FUTBALE VŽDY VESELO

Keď v Belej prehrávali Terchovania vysoko a Jaroščiak zaznamenal všetky štyri góly, kričí funkcionár M.:

– Dávajte pozor na Jaroščiaka, ale ešte väčší na futbalovú loptu, lebo by sa futbal v Belej nedohral!

Ponosuje sa jeden rozhodca po skončení futbalového stretnutia belianskemu rozhodcovi Jánošíkovi:

– Minulú nedeľu som bol inzultovaný...

– Nič si z toho nerob, ja som dostal pár faciek – hovorí Jánošík.

Keď Terchová v Bánovej vďaka rozhodcovi neprehrala, ale v závere zápasu získala bod, vraví terchovský menežmen:

– Chlapci, dajte ešte jeden, lebo Belá v K. Lieskovci vyhráva už 3:1!

– Vieš, kde bol najkratší futbalový zápas?

– Áno. Bolo to v Keni. Tam po dvoch minútach hry sa futbalisti i diváci

rozutekali, lebo na ihrisko vnikol lev.

– Miláčik, nerozčuľuj sa...!

– Ale keď už prehrávame 2:0.

– Tak to skús na druhom televíznom okruhu.

– Dorastenec sa sťažuje trénerovi na hospodára.

– Pozrite sa. Trenírky mám po kolená, v drese sa strácam, rukávy mám po lakte. Vyzerám strašne...

– To je v poriadku. Aj malý obranca musí naháňať súperovi hrôzu.

Tréner vytýka futbolistovi, ktorý príde na tréning autom a v miernej nálade:

– Paľo, kedy sa už konečne dáš na lepšie cesty?!

– Keď ich budeme mať!

Vracajúci sa zo ženského ho futbalu:

– Dnes nebol dobrý ženský futbal.

– Prečo? – spytuje sa manželka.

– Hrali v tepláčkoch...

– Ten sa ale má. Berie dva platy. Jeden za futbal...

– A druhý?

– Ten druhý za divadlo, ktoré hrá na ihrisku.

– Hokejisti tí sa majú! Často si oddychujú na trestnej lavici.

– Futbalisti zasa pod sprchou.

Lekár vytýka brankárovi, ktorému narastá brucho:

– Koľkokrát som ti vrazil, aby si pri kopaní jednástky neotváral ústa!

– vch –

OZNAM

Redakcia Belských novín vyzýva podnikateľov k inzercii a reklame svojich podnikov. Ponuky prijíma p. Štefánia Belová na Obecnom úrade.

NA DOSKÁCH, KTORÉ ZNAMENAJÚ SVET...

V minulom čísle sme uverejnili príspevok rovnomeného názvu. A práve v ňom došlo k zámene fotografií. Na uverejnenej je divadelný krúžok „stredoškôľakov“ z ÚŠ v Lipt. Jáne. V strede je síce jeden z lutišských učiteľov ako ochotnícky režisér a ten istý je aj na fotke, ktorú predkladáme v tomto čísle. Na fotozábere je časť kolektívu učiteľov ZŠ, ktorý bol vybratý do pripravovanej hry vtedy zaznávaného Petra Karvaša: POLNOČNÁ OMŠA. V hornom rade zľava sú: Ján Drozd (nežije) – Štefánia Demeterová – Mária Šimalová – Milan Juríček (nežije) – Mária Chlebová – Eva Špányiová – Alexander Macák., Sediaci: Ján Remiš – Karol Šimala a Viliam Chlebo. Za zámenu fotografií sa ospravedľujeme.

–vch–

Podnikateľ MGR. KAMIL MURÁŇ

pozýva ctených zákazníkov na nákup do svojej predajne

„VEČIERKA“

na Rojkovej ul. (bývalý zelovoc),

kde ponúka:

POTRAVINY, DROGÉRIU, OVOCIE, ZELENINU,
MÄSOVÉ VÝROBKY,
ROZLIČNÝ TOVAR, NOVINY A ČASOPISY.

Otváracie hodiny: (bez obedňajšej prestávky)

Pondelok až piatok: 5.30 do 20.00

Sobota: 5.30 do 17.00

p. Muráň oznamuje svojim zákazníkom, že na nich myslí a že si ich váži. Tak isto i jeho personál.

V súvislosti s postupom FK Belá do III. ligy bezprostredne po zápase som položil zainteresovaným a vybraným osobám približne rovnaké otázky. Prečítajte si ich názory prakticky na tú istú vec. Prvý odpovedá starosta obce Štefan Cabadaľ.

1. Aké sú vaše prvé dojmy z postupu do III. ligy?

Moje prvé dojmy ako starostu obce sú ohromujúce, najchudobnejšie mužstvo, ale najúspešnejšie, to sa môže stať len raz v histórii obce.

2. Zaslúži si Belá postup do III. ligy za svoj výkon v súťaži I. A tr?

Aj keď posledný zápas bol poznačený nervozitou a po víťazstve bol sklamaním, myslím, že Belá za celoročný výkon si postup zaslúži. Aj preto, že v Belej bol vybudovaný krásny športový areál.

3. Terchovci tvrdia, že oni z finančných dôvodov nechceli postúpiť, myslíte si že je to tak?

Ja si myslím, že na tom nie je nič pravdy, každé mužstvo chce dobývať víťazstvá. Čo by to bolo za mužstvo, ktoré by napríklad nechcelo hrať na Majstrovstvách sveta?

4. Ktoré mužstvá boli najväčnejší kandidáti postupu z I. A triedy?

Podľa mňa to boli mužstvá v tom-

3. To je vec FK Terchová. „No koment!“

4. Terchová, Palúdzka, Trebostovo, L. Mikuláš.

5. Je nutné skvalitniť vlastnú základňu a najsilnejšie miesta obsadiť dvoma-troma posilami, to je

že tento tréner bol obrovským prínosom pre belské mužstvo.

8. Zahrala by si tvoja generácia v III. lige?

Neviem, či by sa nám v III. lige darilo, aj keď tá moja generácia bola výborná, spomeniem mená: Jozef Šugár, Fero Mariáš, Tomáš Mariáš, Fero Vrábel a mnohí ďalší.

NÁŠ ROZHOVOR

V súvislosti s postupom

základný predpoklad udržania sa v III. lige.

6. Najlepší bol Jozef Jaroštiak, potom Peter Dvorský, Ján Kaňa, Vladimír Macho a Palo Vrábel.

7. Je to tréner, ktorý má už svoje skúsenosti a z belských futbalistov vytiahol maximum ich športového umenia.

8. Bolo by to ťažké, ale naše bojovné srdcia by to dokázali.

9. Aby športovo povzbudzovali a chápali vývoj športu.

Milan Vrábel, prezident FK Belá, bývalý brankár Belej a Strážova.

9. Aké mužstvá Belú čakajú v III. lige?

V tejto lige sú dva dedinské mužstvá a to Belá a Selce. Ostatné mužstvá sú mestské, ako napr.: Zvolen, Rimavská Sobota, Lučenec, Bytča, Brezno, Čadca, Handlová, Nováky, B. Bystrica B a iné.

Ing. Tomáš Mariáš, predseda FK Belá

1. Fantastické! Tým je povedané všetko.

2. Ak zosumarizujem výkon Belej, tak jediný mančaft Belej si postup zaslúžil. Aj v poslednom nervóznom zápase si museli sami postup vybojovať, keď Lipt. Mikuláš je kvalitné mužstvo.

3. Lipt. Mikuláš, Trebostovo na základe výkonov, ktoré som videl. V druhej časti súťaže to boli jednoznačne Belá a Terchová.

5. Som presvedčený, že po doplnení mužstva o dvoch-troch hráčov, že toto mužstvo v tejto súťaži obstojí.

6. Vyzdvihujem Jozefa Jaroštiaka, ktorý má ohromný prístup k futbalu, ktorý odviezol kus práce pre belský futbal. Vysoko hodnotím aj výkony Miloša Frečka až do jeho zranenia.

7. Za trénera hovorím výsledky. Postup je postup – ten nik nezmaže. Priniesol do mužstva poriadok a disciplínu.

8. Myslíš, že tvoja generácia by si zahrala v III. lige?

Myslím, že sa nedá porovnávať náš futbal s dnešným. Dnešný futbal je fyzicky náročnejší a dynamický. Možno po dôkladnej príprave by sme si tam zahrali.

9. Máme dobrých fanúšikov v Belej. Verte tým chalanom a povzbudzujte ich. Budú to potrebovať.

František Plach – Tréner mužstva, bývalý brankár 1. – ligovej Žiliny.

1. Mám z toho nesmiernu radosť. Sám som zo začiatku neveril, že sa môžeme až tak vysoko dostať. Mali sme ciele do prvej šestky. Po zápase v Kys. Lieskovi si povedali, pokúsme sa dostať do tej III. ligy, čo sa nám aj podarilo.

2. Myslím, že sme sa tam dostali zaslúžene, pretože sa musíme hodnotiť 26 kôl, nielen posledný zápas.

3. V Palúdzke sa tak ľahko nevyhráva, neviem prečo tam Terchovci tak senzáčne vyhrali. Dúfam, že to je jej dobrá forma.

4. Terchová, Lubochňa, Lipt. Mikuláš, Trebostovo, ale nakoniec sa ukázalo, že Belá ponúknutú šancu z rúk nepustí.

5. Ako nováčik súťaže to budeme mať veľmi ťažké, ciele nejaké veľké nemáme, chceme však do seba dobre reprezentovať obec.

7. Ja som trénera Placha presvedčil a priviedol do Belej, aj keď mnohí z výboru boli proti. A ukázalo sa,

6. Jozef Jaroštiak, ktorý išiel vzorom všetkým mladým hráčom na jeho vek. Ďalej je to Janko Kaňa. Veľmi dobrú formu počas celej súťaže mal náš brankár Peter Matko. Inak sme boli jednoliaty kolektív. Z iných mužstiev hodnotím ako výborných hráčov Jozka Bugalu

a aj tí, na ktorých som zabudol.

10. Čo by si chcel odkázať belským fanúšikom prostredníctvom Belských novín?

Aby sa správali slušne. Doma to ešte ujde. Vonku by sa nemali brávať hlavne opití, ktorí tam robia hanbu.

Jozef Jaroštiak, kapitán mužstva

1. Je to super! Je to historický akt a fakt!

2. Za tú drinu počas prípravy a tréningov si Belá postup zaslúži. Zo vzájomných zápasov s Terchovou sme si zaslúžili postup my.

3. Dokázať im to nemôžeme, ja ich beriem s rezervou, poznám tam určitých ľudí, ktorých neviem, ako ich brať. Posledný zápas dokázal, že tam záujem bol.

4. Po jeseni by som favorizoval Palúdzku, ktorá mala veľmi kultivovaný herný prejav.

5. Bude to kvalitná a náročná súťaž s kvalitnými súpermi, ktoré už majú určité tradície. My, vidiecke mužstvo to budeme mať veľmi ťažké. Ak sa Belá posilní, v súťaži obstojí.

6. Tvoj najlepší futbalista v I. A triede?

Jozko Bugala, Raždík z Turzovky, Krkoša z Trebostova. Z Belej to je Peter Matko, Jano Kaňa, Peter Dvorský, Miloš Frečka.

7. Výsledok hovorí za všetko.

8. Čo by si chcel odkázať belským fanúšikom prostredníctvom BN?

Aby mali trpezlivosť, lebo prichádza náročnejšia súťaž, aby sa po neúspechoch od nás nedistancovali.

Peter Matko, brankár FK Belá

1. Som veľmi rád, že sme po toľkej námahe postúpili. Je to výborné!

2. Postúpili sme ozaj zaslúžene.

3. Aj Terchovci chceli určite postúpiť. Kto by nechcel postúpiť?

4. Terchová

5. Treba posilniť mužstvo a urobiť kvalitnú prípravu.

6. Jozef Jaroštiak, najlepší strelec kraja, z iných Jozef Bugala

7. Tréner Plach bol veľkým prínosom pre Belú. Dal mužstvu disciplínu a kvalitné tréningy.

8. Čo by si chcel odkázať belským fanúšikom prostr. BN?

to poradí: Belá, L. Mikuláš, Palúdzka, Terchová.

5. Aké sú šance Belej na udržanie sa v III. lige?

Súčasní hráči musia tvrdo pracovať na svojom športovom raste (technika, ovládanie lopty, kondícia) a zároveň bude treba zohnať niekoľko výrazných posilov.

6. Ktorý hráč bol najlepším hráčom belského mužstva v tejto sezóne?

Bol to kpt. mužstva Jozef Jaroštiak. Ďalej hodnotím výkony Petra Dvorského a Vladimíra Machu.

7. Ako sa vám javí tréner Plach na trénerskej lavičke?

Tréner Plach je sám o sebe významná osobnosť, bol mimoriadnym prínosom pre zrostenie belského futbalu a je to človek, ktorý má obdivuhodné charakterové vlastnosti, ktoré sú v dnešnej dobe veľmi zriedkavé.

8. Pán starosta vy ste „kopali“ divíziu, zahrala by si vaša generácia III. ligy?

Určite. Výkonnosť bola, ale neboli na to materiálne a finančné podmienky.

9. Čo by ste chceli odkázať prostredníctvom BN belským fanúšikom?

Predovšetkým, aby boli objektívni, aby vytvárali povzbudzovacie športovcov, aby boli jednotní ako sú fanúšikovia terchovskí, neodvracali sa od futbalistov, keď to najviac potrebujú a aby upustili od škaredých a nemiestnych pokrikov a nadávok. V športe treba vedieť prijať aj prehru.

Jozef Šugár, bývalý futbalista Belej, terajší futbal. funkcionár.

1. Je to bezpochyby najväčší úspech FK Belá v histórii belského športu.

2. Posledný výkon mohol byť aj kvalitnejší z oboch strán. Myslím si, že Belá si postup zaslúži, aj keď nebol jednoznačný.

Kamil Mahút, člen výboru FK a bývalý hráč TJ Belá.

1. V poslednom zápase som bol veľmi sklamaný výkonom mužstva. Tým mnohým pokazili ten výborný pocit z postupu. Ale počas celej súťaže odvádzali dobrý výkon, čo hráčov v poslednom zápase ospravedlňuje. Bol to psychický zápas a radosť z postupu určite príde po vyjasnení dôležitosti tohto zápasu.

2. Myslím, že Belá si postup zaslúži, hoci Terchovci boli herne lepší. Belá však mala 95 % vlastných odchovancov, čo je ojedinelé o preto si postup zaslúži.

3. To si vôbec nemyslím, myslím si, že to nezvládli v posledných kolách.

4. Súverénne Terchová bola najväčnejším kandidátom postupu.

5. Ja moc veľké šance nevidím, musíme kúpiť najmenej piatich hráčov, kvalitných hráčov, ktorí by dokázali skĺbiť toto mužstvo. Len tak sa udržíme v III. lige. Musíme to dokázať!

6. Najlepším, hráčom celej súťaže bol Jozef Bugala z Terchovej. Z našich je najlepší Jozef Jaroštiak.

7. Ja si myslím, že tréner Plach by mal byť ešte prisnejší a cez zá-

pas viac dirigovať a naháňať hráčov do hry.

8. Aká je zásluha belského starostu na postupe?

Starosta má 80 % zásluhy na postupe.

9. Myslíš si, že tvoja generácia by si zahrala v III. lige?

Ja si myslím, že naša generácia hrala najkrajší futbal, aký sa v Belej hral, Adam Mahút, Jozko Šugár, Rudo Šugár, Miloš Linet, Palo Vrábel, Fero Vrábel a Paľo Štefko

V Belej som už 11 rokov a hoci som mal veľa ponúk aj z iných mužstiev nešiel som, ostal som verný Belej, cítil som sa tu dobre aj vďaka fanúšikom. Do Belej ma doviedol Jozef Cabadaľ, za čo mu ďakujem. Ale už by som chcel s aktívnou činnosťou skončiť. Touto cestou sa lúčim. Treba skončiť v tom najlepšom. Nech sa Belej v III. lige darí, to jej zo srdca želim.

Rozhovor pripravil KAMIL MURÁN

Hráči, ktorí sa zaslúžili o postup do III. ligy

Jozef Jaroščiak, kap. FK

Ján Cabadaj

Miroslav Trnovec

Ľubomír Hanuliak

Ján Škorvánek

Milan Vrábek

Pavol Vrábek

Ing. Miloslav Frečka

František Šugár

Ján Kaňa

Rudolf Šipčiak

Peter Dvorský

Peter Maňko

Vladimír Macho

Jozef Boháč

Širšia súpisť veteránov na stretnutie s Terchovou (Belské hody):

VETERÁNI BELÁ

brankári: Milan Vrábek, Štefan Zuziak, Bernard Kubík, Pavol Jaroščiak
obrancovia: František Šipčiak, Milan Šipčiak, Pavol Štefko, Adam Mahút, Miroslav Mahút, Anton Cabadaj, Štefan Čepela, Pavol Vrábek, Pavol Mariaš, Kamil Mahút, Kamil Cabadaj, Miroslav Linet

záložníci: Ing. Tomáš Mariaš, Rudolf Šugár, Jozef Šugár, Karol Franček, Vladislav Vrábek, Ján Franček, Štefan Chabada, Ladislav Chabada, Ing. Ján Chabada, Viktor Jaroščiak

útočníci: František Mariaš, František Šugár, Ing. Ján Knotek, František Vrábek, Ján Cabadaj, Ján Dendis, Milan Mahút, Jozef Tichák, Stanislav Frniak.

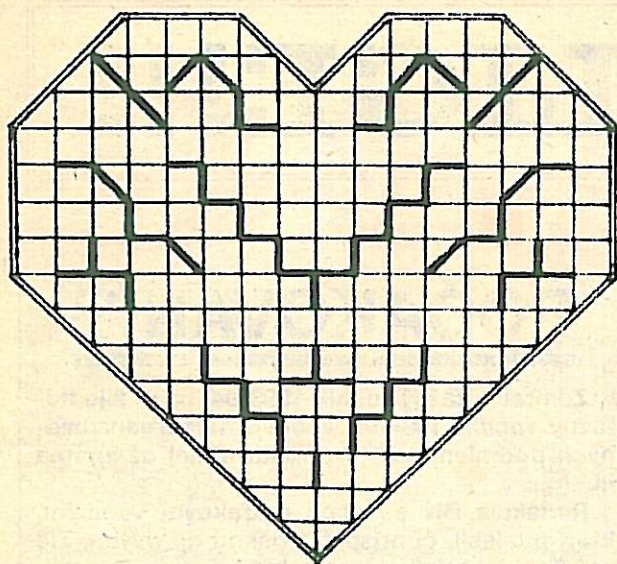
POZVÁNKA NA FUTBAL,

KTORÝ UŽ PATRÍ DO HISTÓRIE

Pred zápasom belského A-mužstva s elitným súperom si dali „dostavničko“ starí páni Belej a Terchovej. Predstavujú nám svoje nezabudnuteľné futbalové umenie a zaspomínajú na zašlé časy. Veď súboje medzi Terchovou a Belou, čo sa týka prestíže, nemajú na Slovensku obdobu.

Hviezdne mužstvá nastúpia v týchto zostavách:

TERCHOVÁ: brankári: Kamil Repán, Jozef Synak, obrancovia: Vincent Hanuliak, Štefan Dikoš, Jozef Mičo, Jozef Cingel, Milan Davidík, Miroslav Valo, Jozef Miho, záložníci: Štefan Miho, Ján Mažgút, Václav Cingel, Ján Záň, Ján Mihalčatin, Jozef Garlík, Ondrej Štefko, Michal Vrbinský, útočníci: Milan Ďurko, Václav Vojtek (býv. hráč Žiliny, Brna a Púchova), Martin Garlík, Filip Komačka, Štefan Garlík, Jozef Bednár, Alojz Holúbek.

NA HODOCH V BELEJ

Predkladáme Vám na riešenie figurálnu vyplňovačku. V nej do menších mozaikových políčok (trojuholníčkov) vpisujte po dve písmená. Začnite štvrtým riadkom, 16-hláskovým slovom. Ten sme dali i do pomôcok, lebo je to latinský výraz: OMNIA VINCIT AMOR – V poslednom stĺpci je rébusové slovo NE-PEČNE (nebezpečne). Ak sa vám nepodarí preložiť trojicu latinských slov, nevadí. Príďte do Belej na hody a perníkari do srdiečok vryli nápisy: Láska všetko zmôže a iné. Ja som ho vlni videl na srdiečku v latinčine a čo mi vyšlo po preklade, už máte zverejnené v pomôckach. Ani by ste neverili, že srdiečko skrýva v sebe až 104 láskyplných slov.

* * *

16: OMNIA VINCIT AMOR –

(TAJNIČKA) ...na hodoch v Belej.

8: NE-PEČNE, PRIDÁVALI, PROFESOR, ZOTÍRALI.

7: NARIADI, ORANTES, PRACUJE, SLOVPAP.

6: EKLOGA, KALONE, KRPČEKY, MATNEL, NAKULI, NEUČ SA, ODRHNE, OSTUDA, PRETOČ, RATAJI.

5: BRAVO, DIÁRE, DRACI, JAVOR, KAMEA, NAÚDI, OČILI, OZNAČ, PIETA, PORTA, POZNÁ, TRATA, VISIA, ZREVE.

4: AARA, AKTA, ALKA, ALOR, ANKA, APAČ, AŠTA, BALI, BASA, DIVA, DORT, EKAL, ELLE, ENDO, FARA, KOBR, KOLA, KOPR, LIEK, MAJÍ, MARA, NANA, NEVA, OČILI, ORBA, PNÍK, POVÍ, RADY, RANK, RTÍK, RUSI, SADY, SANE, SEJE, SILA, SLZA, TÁNA, TARK, UJEM, UJMA, VATY, VEGA, VITA, VRAP, VRŠE, VRTY, ZORE.

3: AJA, ALA, ALI, AME, BZO, ELN, EVA, IDE, IDI, IND, ISS, ITA, ONÁ, PÁV, ŠLE, VIE, VOZ, ZAA.

2: AČ, AR, SA, SE, SI.

Viliam Chlebo

... A NA ZAHRANIČNÉ CESTY
BUDEME POSIELAŤ LEN
TÝCH NAJBACHRATEJŠÍCH,
ABY SI V CUDZINE
MYSLELI, ŽE TU
NA SLOVENSKU
MÁME BLAHOBYT!

ZRKADLOVÁ FIGURÁLNA VYPLŇOVAČKA

Do osi srdca (kosoštvorčky) vryl autor nie šíp, ale svoje meno: PRÁCA V. CHLEBU. Týchto jedenásť hlások vpište do stredu srdca zhora nadol ešte pred riešením. Nerobí to pre svoju slávu, ako si mnohí myslia i vo vlastnej rodine, ale preto, aby pomohol vyhrať demizón hodokvasu. Oba tajničkové výrazy vhodte do skrinky redakcie na KL. Ak vás bude viac, uverejníme i mená riešiteľov krížoviek.

* * *

19: TAJNIČKA. Tá istá bude odzrkadlená (ako i všetky výrazy) z ľavej

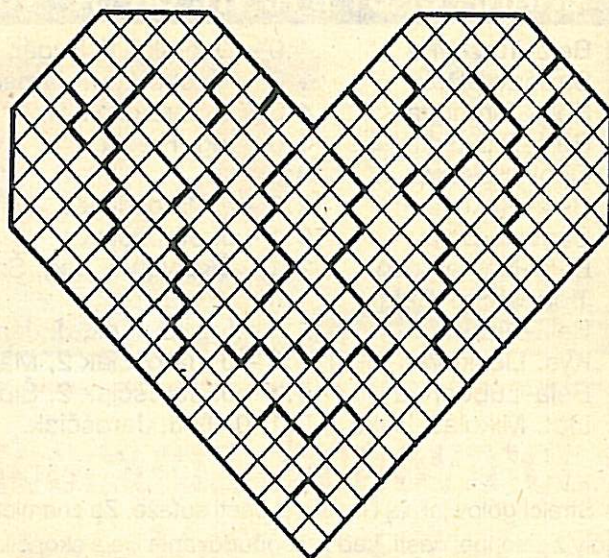
VÝZREBOVANIE DVOCH VÝHERCOV VEĽKONOČNÉHO ČÍSLA

Keď sa šťastie aj tentoraz usmialo na „cudzince“ zo Šurian, rozhodli sme sa odmeňovať dvoch. Jedného z belianskeho regiónu a druhého z iných oblastí. Ako prvý nám hneď v druhý deň zaslal správne riešenie Ladislav Chabada č. d. 182, potom Milan Mažgút (515) a ďalší... V kútiku duše sme všetci v redakcii verili, že odmena za krížovku ostane v Belej! Šťastena však rozhodla inak. Výherkyňou sa stala naša čitateľka a riešiteľka krížoviek pani Ľudmila Józefiová, Šurany, Puškinova 10. Z domácich riešiteľov si knihu prevezme už menovaný Ladislav Chabada.

Tajnička znela: VEĽKÁ NOC PRICHODÍ – BUDE I KÚPAČKA A MÔJHO MILÉHO VZALI ZA VOJÁČKA.

P. S.: Kvitujeme účasť na lúštení krížoviek aj

strany srdca do pravej čiže MOPED. To isté strany srdca. Začnite slovo potom prenesť od písmena „P“ vpravo. Pripomíname,

(PRÁCA) v osi srdca. Pred písmeno „P“ vpište MO a zaň ED,

že mozaikové políčka sú dvojhláskové.

11: SYSTEMATIKA.

9: RODOMBUCHY.

8: NEOMOČIL.

7: KALUMET,

KRCKÁME, ODPLATA, OKTÓBER, OLOVITÍ, SULIKOL, TÁPALOS.

6: NEUKUL, ODESAN, OVALIA, V. Rabas.

5: AMADO, KOPSY, KOVAL, LAKTE, LIBOR, LIDER, LIPID, MOPED, OVODA, PARTS, PLESK, RINOK, UTKAL, VESLÁ, ŽIAK.

4: BALI, BILO, DEBIL, DIÁR, EPIK, ERIK, KALO, KARB, LIEK, MARK, OLIZ, OSEN, REVE, ŠOPA, ŠTÝL.

3: AMA, ÁRV., IKA, LAI, LOS, NAN, NIČ, OLA, PLÁ, RAK.

2: AČ, AK, BO, LP, UŽ.

-vch-

Viliam Chlebo

Oznamujeme čitateľskej verejnosti, že naše rady krížovkárov opustil

Ing. Štefan Líška.

Češť jeho pamiatke.

red.

BELSKÉ NOVINY - štvrťročník. Vydávajú: Obecný úrad a Matica slovenská v Belej. Šéfredaktor: Viliam Chlebo. Zástupca šéfredaktora: Mgr. Kamil Muráň. Preds. redakčnej rady: Zuzana Bajaníková. Sekretárka redakcie: Štefánia Belová. Redakčná rada: Jana Kasáková, Hermína Štrbová, Jozef Hurtek. Výtvarní redaktori: Renáta Šeryová, Jiří Valenta, technický redaktor: Bernard Ondříšek. Registračné číslo: OÚ Žilina 2/93. Tlač: Žilinské tlačiarne, Hviezdoslavova 42.

BELÁ V III. LIGE!!!

JARNÁ ČASŤ I. A. TR. SK „A“ VO VÝSLEDKOCH

Belá-Turzovka	4:0 – Dvorský, F. Šugár, Macho.
Stráňavy-Belá	1:3 – Macho 2, J. Jaroščiak.
Belá-Terchová	4:3 – J. Jaroščiak 4!
Belá-Palúdzka	1:0 – Ing. Frečka.
Okoličné-Belá	0:0.
Belá-Raková	2:0 – J. Jaroščiak 2.
Bánová-Belá	0:1 – J. Jaroščiak.
Belá-Námestovo	2:1 – Škorvánek, Ing. Šmárik.
Trebstovo-Belá	1:0.
Belá-Vrútky	2:1 – Ing. Šmárik, J. Jaroščiak.
Kys. Lieskovec-Belá	1:3 – J. Jaroščiak 2, Macho.
Belá-Lubochňa	5:1 – J. Jaroščiak 2, Šipčiak, Šugár, Dvorský.
Lipt. Mikuláš-Belá	0:1 (0:0)! J. Jaroščiak.

-vch-

* * *

Strelci gólov jarnej i jesennej časti súťaže. Za znamienkom plus sú zaznamenané góly z jesennej časti, keď na počudovanie Belá skončila šiesta! Jozef Jaroščiak: 22 (14+8) – Macho: 8 (4+4) – Dvorský: 4 (3+1) – Ing. Šmárik: 3 (2+1) – Šugár: 5 (2+3) – Ing. Frečka: 4 (1+3) – Škorvánek: 3 (1+2) – Šipčiak: 1 – Boháč: 1 – Kaňa: 1. Spolu: 52!

-vch-

I. A TRIEDA SK. A

1. Belá	26	17	3	6	52:23	37
2. Terchová	26	16	4	6	59:29	36
3. Lubochňa	26	12	5	9	41:33	29
4. Námestovo	26	12	4	10	26:20	28
5. Palúdzka	26	12	4	10	31:34	28
6. Kys. Lieskovec	26	12	2	12	34:46	26
7. Trebstovo	26	12	5	9	40:43	25
8. Lipt. Mikuláš	26	10	5	11	34:36	25
9. Bánová	26	9	6	11	40:38	24
10. Okoličné	26	10	4	12	37:36	24
11. Turzovka	26	11	2	13	26:43	24
12. Stráňavy	26	9	3	14	28:53	21
13. Vrútky	26	6	8	12	37:32	20
14. Raková	26	4	5	17	28:57	13

-vch-

L. MIKULÁŠ-BELÁ 0:1 (0:0)

Už dávno nepovzbudzovali tak vehementne fanúšikovia „svoje“ belianske mužstvo. Od chvíle, ako rozhodcovia Peter Králka z Medzibrodia, Ing. Peter Šmíd z Martina a Ľubomír Pavelica z Turian, priviedli mužstvá na horúce mikulášske ihrisko. V prvom polčase sa oba celky oľukávali a ani tvrdenie našich fanúšikov „Belá je lepšia“, tomu nenasvedčovalo. Obrat nastal po výmene strán. Hneď v úvode Dvorský nastrelil žrd a vzápätí „Jožko“ Jaroščiak v päťke namieril na brankára, ale neskôršie i do bránky. Tento gól postačil na víťazstvo, i keď prenasledujúca Terchová vyhrala v tri kilometre vzdialenej Palúdzke 3:0! Obe liptovské mužstvá

mali rozhodnúť, kto postúpi do III. ligy. Belá bola na tom výhodnejšie o bod, lebo v predchádzajúcich stretnutiach vyhrala 3:1 v Kys. Lieskovci, kým Terchová v Bánovej „iba“ remizovala 2:2. Vyrovňavajúci gól dali päť minút pred koncom a kameraman Slovenskej televízie „SEVER“, dokumentoval, že rozhodca podržal viac Terchovú. Ale nepozerať sa späť, hľadme vpred budúcnosti do očí. Víťazstvo nám zabezpečil najlepší strelca súťaže, ktorý zamestnal kontá brankárov až 22-krát! Najčastejšie výsledky súťaže boli: 1:0 – 40-krát a 2:1 – 30-krát. Belá zaznamenala 7 jednogólových zápasov 1:0 a 4 stretnutia 2:1.

Viliam Chlebo

Súperi nášho mužstva v III. lige

Belá, B. Bystrica „B“, D. Kubín, Brezno, Nováky, R. Sobota, Handlová, Bytča, Pov. Bystrica, K. N. Mesito, Martin, Istebné, Lučenec, Zvolen, Čadca, Senica.

-vch-

Veľa

úspechov

v III. lige

želá redakcia